

Financiële verordening 2005

Het algemeen bestuur van de Regio Zuid-Holland Zuid,

gezien het voorstel van het dagelijks bestuur van 4 februari 2005;

gelet op artikel 212 van de Gemeentewet, alsmede artikel 40 van de gemeenschappelijke regeling Regio Zuid-Holland Zuid;

Gelet op het advies van de commissie voor algemeen bestuurlijke aangelegenheden c.a;

besluit:

vast te stellen de Verordening op de uitgangspunten voor het financieel beleid, alsmede voor het financieel beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie van de Regio Zuid-Holland Zuid.

Artikel 1 *Definities*

In deze verordening wordt verstaan onder:

- a. sector of subregio: alle organisatorische eenheden binnen de regionale organisatie die als zodanig door het dagelijks bestuur zijn aangewezen.
- b. administratie: het systematisch verzamelen, vastleggen, verwerken en verstrekken van informatie ten behoeve van het besturen, het functioneren en het beheersen van (onderdelen van) de organisatie van de Regio ten behoeve van de verantwoording die daarover moet worden afgelegd.
- c. financiële administratie: het onderdeel van de administratie dat omvat het systematisch maken en verwerken van aantekeningen betreffende de financiële gegevens van (onderdelen van) de organisatie van de Regio, teneinde te komen tot een goed inzicht in:
1. de financieel-economische positie;
 2. het financiële beheer ;
 3. de uitvoering van de begroting;
 4. het afwickelen van vorderingen en schulden;
 5. alsmede tot het afleggen van rekening en verantwoording daarover.

- d. administratieve organisatie: het stelsel van organisatorische maatregelen gericht op het tot stand brengen en het in stand houden van de goede werking van de bestuurlijke en ambtelijke informatieverzorging ten behoeve van de verantwoordelijke leiding.
- e. financieel beheer: het uitoefenen van bestuur over en toezicht op het beheer van middelen en het uitoefenen rechten van de Regio.
- f. rechtmatigheid: het in overeenstemming zijn met geldende wet- en regelgeving, waaronder regionale verordeningen, alsmede besluiten van het algemeen- en dagelijks bestuur.
- g. doelmatigheid: het realiseren van bepaalde prestaties met een zo beperkt mogelijke inzet van middelen.
- h. doeltreffendheid: de mate waarin de beoogde maatschappelijke effecten van het beleid ook daadwerkelijk worden behaald.

Titel 1. Begroting en verantwoording

Kaderstellen

Artikel 2 *Begroting*

1. Het algemeen bestuur stelt in ieder geval bij de aanvang van de nieuwe zittingsperiode een begrotingsindeling vast.
2. Het algemeen bestuur stelt per onderdeel vast:
 - a. de beoogde effecten voor de deelnemende gemeenten;
 - b. de te leveren goederen en diensten;
 - c. de baten en lasten.
3. Het dagelijks bestuur stelt indicatoren voor met betrekking tot de beoogde effecten en de te leveren goederen en diensten.
4. Het algemeen bestuur stelt de indicatoren, bedoeld in het derde lid, vast.
5. Het dagelijks bestuur draagt zorg voor het verzamelen en vastleggen van gegevens over de geleverde goederen en diensten, opdat de doelmatigheid en doeltreffendheid van het beleid zoals vastgesteld door het algemeen bestuur, kunnen worden getoetst.

Artikel 3 *Producten*

1. Bij iedere begroting en bij de jaarstukken wordt een overzicht gegeven van de toedeling van de producten uit de begroting.
2. De onderverdeling van de begroting in de producten staat voor de zittingsperiode van het algemeen bestuur vast, tenzij er dringende redenen zijn tot wijzigen. Wijzigingen worden bij de begroting expliciet vermeld.

Artikel 4 *Kaders begroting*

1. Het dagelijks bestuur biedt uiterlijk in de maand februari van het begrotingsjaar een nota aan over de kaders voor het volgende begrotingsjaar en de drie opvolgende jaren. In deze nota worden de bevindingen betrokken uit de rapportage van de begrotingsuitvoering bedoeld in artikel 7 en de jaarstukken bedoeld in artikel 8.
2. Het algemeen bestuur stelt deze nota uiterlijk 1 maart vast.

Uitvoering

Artikel 5 *Uitvoering begroting*

1. Het dagelijks bestuur stelt regels die waarborgen dat de uitvoering van de begroting rechtmatig, doelmatig en doeltreffend verloopt.
2. Het dagelijks bestuur draagt er ten aanzien van de productenraming zorg voor dat:
 - a. de lasten en baten, door middel van kostentoe rekening, eenduidig zijn toegewezen aan de producten van de productraming;
 - b. de budgetten uit de productraming en kredieten voor investeringen passen binnen de kaders zoals geautoriseerd bij de vaststelling van de uiteenzetting van de financiële positie;
 - c. de lasten van de producten niet dusdanig worden overschreden dat de realisatie van andere producten binnen hetzelfde programma onder druk komt.
3. Het dagelijks bestuur draagt er zorg voor dat de lasten van de programma's zoals geautoriseerd in de (gewijzigde) begroting niet worden overschreden.

Beheersing en Interne controle

Artikel 6 *Interne controle*

1. Het dagelijks bestuur draagt ten behoeve van het getrouwe beeld en de rechtmatigheid van de jaarrekening zorg voor de jaarlijkse interne toetsing van de getrouwheid van de informatieverstrekking, en de rechtmatigheid van de beheershandelingen. Bij afwijkingen neemt het dagelijks bestuur maatregelen tot herstel.
2. Het dagelijks bestuur biedt ten minste elke vier jaar een nota aan inzake de bestrijding van misbruik en oneigenlijk gebruik van regionale regelingen. Het algemeen bestuur stelt deze nota vast binnen zes maanden nadat deze is aangeboden.

3. Het dagelijks bestuur draagt zorg voor de jaarlijkse interne toetsing van een aantal bedrijfsonderdelen op juistheid, volledigheid en tijdigheid van de bestuurlijke informatievoorziening, de rechtmatigheid van beheershandelingen en op misbruik en oneigenlijk gebruik van regionale regelingen. Iedere sector of subregio van de Regio wordt minimaal eens in de vier jaar getoetst.
4. Het dagelijks bestuur zorgt op basis van de resultaten van de toets bedoeld in het derde lid indien nodig voor een plan van verbetering. Het dagelijks bestuur neemt op basis van het plan van verbetering maatregelen voor herstel van de tekortkomingen.
5. De resultaten van de toets en het plan van verbetering worden ter kennisneming aan het algemeen bestuur aangeboden.

Rapportage en Verantwoording

Artikel 7 Tussentijdse rapportage en informatie

1. Het dagelijks bestuur informeert het algemeen bestuur door middel van tussentijdse rapportages over de realisatie van de begroting van de Regio over de eerste drie maanden, de eerste zes maanden en de eerste negen maanden van het lopende boekjaar.
2. De tussenrapportages worden aan het algemeen bestuur aangeboden op de volgende tijdstippen:
 - a. de driemaands rapportage vóór 30 juni van het lopende begrotingsjaar;
 - b. de zesmaands rapportage vóór 30 september van het lopende begrotingsjaar;
 - c. de negenmaands rapportage vóór 28 februari van het volgende begrotingsjaar.
3. De inrichting van de tussentijdse rapportages sluit aan bij de indeling van de begroting.
4. De rapportages gaan in op afwijkingen ten opzichte van de begroting, zowel financieel kwantitatief, als niet financieel kwantitatief. In de rapportages wordt in ieder geval aandacht besteed aan afwijkingen van:
 - a. de rente-ontwikkeling op de kapitaalmarkt;
 - b. realisatie op begrote subsidieverwachtingen;
 - c. de kostenontwikkeling ten opzichte van de accresontwikkeling.
5. Het dagelijks bestuur informeert in ieder geval vooraf het algemeen bestuur en neemt pas een besluit, nadat het algemeen bestuur in de gelegenheid is gesteld zijn wensen en bedenkingen ter kennis van het dagelijks bestuur te brengen voorzover het betreft niet bij begroting vastgestelde afzonderlijke verplichtingen inzake:
 - a. investeringen groter dan € 100.000,--
 - b. aankoop en verkoop van goederen en diensten groter dan € 50.000,--
 - c. het verstrekken van leningen, waarborgen en garanties groter dan € 100.000,--
6. Het dagelijks bestuur informeert vooraf het algemeen bestuur en neemt pas een besluit nadat het algemeen bestuur in de gelegenheid is gesteld zijn wensen en bedenkingen ter kennis van het dagelijks bestuur te brengen indien het dagelijks

bestuur nieuwe meerjarige verplichtingen aangaat waarvan de jaarlijkse lasten groter zijn dan € 50.000,--

Artikel 8 *Jaarstukken*

1. Het dagelijks bestuur draagt zorg voor een adequate vertaling van de verantwoording van de sectoren of subregio's naar de realisatie op regioniveau.
2. Het dagelijks bestuur legt verantwoording af over de uitvoering van de begroting. In de verantwoording geeft het dagelijks bestuur aan:
 - a. wat is bereikt;
 - b. welke goederen en diensten zijn geleverd;
 - c. wat de kosten zijn
 - d. hoe de resultaten zich verhouden tot de in de begroting gestelde doelen.
3. Het algemeen bestuur bepaalt aan de hand van de uitvoering van de begroting of de doelen voor het lopende jaar bijstelling behoeven.

Titel 2. Financiële positie

Kaderstellen

Artikel 9 *Financiële positie*

1. Het dagelijks bestuur draagt er zorg voor, dat al het beleid waartoe het algemeen bestuur heeft besloten, in de uiteenzetting van de financiële positie en de meerjarenramingen is opgenomen.
2. Het totaalbedrag aan verleende garanties en waarborgen worden bij de uiteenzetting van de financiële positie expliciet vermeld.
3. Het algemeen bestuur autoriseert met het vaststellen van de financiële positie de investeringskredieten.

Artikel 10 *Waardering en afschrijving vaste activa*

1. Geactiveerde kosten voor onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief, alsmede het saldo van agio en disagio worden lineair in 4 jaar afgeschreven.
2. Kosten voor het afsluiten van geldleningen worden direct ten laste van de exploitatie gebracht.
3. De materiele vaste activa met economisch nut, zoals bedoeld in artikel 35 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, worden lineair afgeschreven in:
 - a. 40 jaar: nieuwbouw bedrijfsgebouwen;
 - b. 40 jaar: renovatie, restauratie en aankoop woonruimten en bedrijfsgebouwen;
 - c. 20 jaar: motorvoertuigen;
 - d. 15 jaar: technische installaties in bedrijfsgebouwen;
 - e. 10 jaar: veiligheidsvoorzieningen bedrijfsgebouwen; telefooninstallaties;

- kantoormeubilair; aanleg tijdelijke terreinwerken; nieuwbouw tijdelijke bedrijfsgebouwen; groot onderhoud bedrijfsgebouwen;
- f. 5 jaar: zware transportmiddelen; aanhangwagens; schuiten; personenauto's; lichte motorvoertuigen;
 - h. 3 jaar: automatiseringsapparatuur;
 - i. niet: gronden en terreinen.

Activa met een verkrijgingprijs van minder dan € 1.000,- worden niet geactiveerd, uitgezonderd gronden en terreinen. Deze laatstgenoemden worden altijd geactiveerd.

Artikel 11 *Voorziening voor oninbare vorderingen*

Voor openstaande vorderingen wordt een voorziening wegens oninbaarheid gevormd op basis van een beoordeling op inbaarheid van de openstaande vorderingen ouder dan drie maanden.

Artikel 12 *Reserves en voorzieningen*

1. Het dagelijks bestuur biedt jaarlijks gelijktijdig met de in artikel 4 genoemde nota de (bijgestelde) nota reserves en voorzieningen aan.
2. De nota behandelt:
 - a. de vorming en besteding van reserves;
 - b. de vorming en besteding voorzieningen;
 - c. de toerekening en verwerking van rente over de reserves en de voorzieningen.
3. Het algemeen bestuur stelt deze nota uiterlijk bij de begroting vast

Artikel 13 *Kostprijsberekening*

1. Voor het bepalen van de geraamde kostprijs van producten en diensten van de Regio wordt een systeem van kostentoe rekening gehanteerd. Bij de kostentoe rekening worden naast de directe kosten alleen die indirecte kosten betrokken, die rechtstreeks samenhangen met de door de Regio verleende diensten.
2. Bij de indirecte kosten worden betrokken de bijdragen aan reserves voor de noodzakelijke vervanging van de betrokken activa, de kapitaallasten van de in gebruik zijnde activa.
3. De omslagrente voor de rententoe rekening van de kapitaallasten wordt bepaald door het rentetotaal van de uitstaande leningen en de bij begroting vastgestelde gecalculeerde rente over het eigen vermogen, reserves en ingetrokken financieringsmiddelen.

Artikel 14 *Financieringsfunctie*

1. Het dagelijks bestuur draagt bij de uitoefening van de financieringsfunctie zorg voor:
 - a. het aantrekken van voldoende financiële middelen en het uitzetten van overtollige gelden om de programma's binnen de door het algemeen bestuur vastgestelde kaders van de begroting uit te kunnen voeren;
 - b. het beheersen van de risico's verbonden aan de financieringsfunctie zoals renterisico's, koersrisico's en kredietrisico's;
 - c. het zo veel mogelijk beperken van de kosten van de leningen en het bereiken van een voldoende rendement op de uitzettingen;
 - d. het beperken van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities.
2. Het dagelijks bestuur neemt bij de uitvoering van de financieringsfunctie de volgende richtlijnen in acht:
 - a. het uitzetten van overtollige geldmiddelen gebeurt uitsluitend bij financiële instellingen met een AAA rating afgegeven door tenminste één gezaghebbende rating agency, of bij instellingen voor wiens waardepapieren een solvabiliteitseis geldt van 100%;
 - b. overtollige geldmiddelen worden uitsluitend uitgezet tegen vastrentende waarden, dan wel in producten waarbij de hoofdsom tenminste aan het eind van de looptijd in tact is;
 - c. derivaten worden uitsluitend gebruikt ter beperking van financiële risico's;
 - d. voor het aantrekken van financieringen voor langer dan een jaar worden tenminste vier prijsopgaven bij verschillende financiële instellingen gevraagd;
 - e. overeenkomsten voor het aangaan van leningen, het uitzetten van middelen of het verlenen van garanties luiden in euro;
 - f. voor de kasgeldlimiet en de renterisiconorm gelden de wettelijke waarden. Het dagelijks bestuur informeert het algemeen bestuur indien de kasgeldlimiet of de renterisiconorm dreigen te worden overschreden;
3. Verstrekken van leningen en garanties en het aangaan van financiële participaties anders dan genoemd in het tweede lid worden uitsluitend gedaan uit hoofde van de publieke taak. Bij het uitzetten van middelen, het verstrekken van garanties en het aangaan van financiële participaties uit hoofde van de publieke taak bedingt het dagelijks bestuur indien mogelijk zekerheden. Het dagelijks bestuur motiveert in zijn besluit het openbaar belang van dergelijke uitzettingen van middelen, verstrekkingen van garanties en financiële participaties.
4. Het dagelijks bestuur stelt regels op ter uitvoering van het gestelde onder het eerste tot en met derde lid en legt deze regels alsmede de regels voor taken en bevoegdheden, de verantwoordingsrelaties en de bijbehorende informatievoorziening vast in een Treasurystatuut. Het dagelijks bestuur zendt het besluit financieringsstatuut ter kennisgeving aan het algemeen bestuur.

Artikel 15 *Registratie bezittingen, activa en vermogen*

1. Het dagelijks bestuur draagt zorg voor een actuele en volledige registratie van bezittingen
2. Het dagelijks bestuur draagt er zorg voor, dat de registratie en de ontwikkeling van de bezittingen en het vermogen van de regio systematisch worden gecontroleerd, met dien verstande dat de waardepapieren, de voorraden, de uitstaande leningen, de (debiteuren-)vorderingen, de liquiditeiten, de opgenomen leningen en de (crediteuren-)schulden jaarlijks worden gecontroleerd en registergoederen en bedrijfsmiddelen tenminste eenmaal in de vier jaar.
3. Bij afwijkingen in de registratie van bezittingen neemt het dagelijks bestuur maatregelen voor herstel van de tekortkomingen. De resultaten van de controle en eventuele plannen van verbetering worden ter kennisgeving aan het algemeen bestuur aangeboden.

Titel 3. Paragrafen

Artikel 16 *Weerstandsvermogen en risicomanagement*

1. Het dagelijks bestuur biedt tenminste eenmaal in de vier jaar een (bijgestelde) nota weerstandsvermogen en risicomanagement aan. In deze nota wordt ingegaan op het risicomanagement, het opvangen van risico's door verzekeringen, voorzieningen, het weerstandsvermogen of anderszins. In de nota wordt tevens het gewenste weerstandscapaciteit bepaald. Het algemeen bestuur stelt de nota vast binnen zes maanden nadat de nota is aangeboden.
2. Het dagelijks bestuur geeft aan in de paragraaf weerstandsvermogen van de begroting en van de jaarstukken de risico's van materieel belang en een inschatting van de kans dat deze risico's zich voordoen. Het dagelijks bestuur brengt hierbij in elk geval de risico's in beeld en actualiseert de risico's genoemd in de nota bedoeld in het eerste lid.
3. Het dagelijks bestuur geeft aan in de paragraaf weerstandsvermogen van de begroting en van de jaarstukken de weerstandscapaciteit en in hoeverre schade en verliezen als gevolg van de risico's van materieel belang met de weerstandscapaciteit kunnen worden opgevangen.

Artikel 17 *Financiering*

Bij de begroting en de jaarstukken doet het dagelijks bestuur in de paragraaf financiering in ieder geval verslag van:

- a. de kasgeldlimiet;
- b. de renterisico norm;
- c. de liquiditeitsplanning en de financieringsbehoefte voor de komende drie jaar;
- d. de rentevisie;
- e. de rentekosten en rente-opbrengsten verbonden aan de financieringsfunctie.

Artikel 18 *Bedrijfsvoering*

1. Het dagelijks bestuur stelt tenminste eenmaal in de vier jaar een nota bedrijfsvoering vast. De nota wordt ter kennisgeving aan het algemeen bestuur gezonden. In de nota wordt speciale aandacht geschonken aan de relatie tussen het regionale apparaat en de gemeenten van de Regio Zuid-Holland Zuid.
2. In de bedrijfsvoeringsparagraaf in de begroting wordt ingegaan op de tijdelijke en actuele onderwerpen die aandacht behoeven. In de bedrijfsvoeringsparagraaf in het jaarverslag wordt gerapporteerd over de bij de begroting bepaalde onderwerpen aangaande de bedrijfsvoering alsmede over nieuwe ontwikkelingen. Daarbij wordt speciale aandacht gegeven aan:
 - a. aantal personeelsleden in dienst onderverdeeld naar leeftijd en beloningsschaal;
 - b. de instroom, uitstroom en het percentage ziekteverzuim van personeel;
 - c. de directe loonkosten;
 - d. de personeelskosten;
 - e. de kosten inleenkrachten;
 - f. de kosten van ingehuurd externen;
 - g. de huisvestingskosten;
 - h. de automatiseringskosten;
 - i. vernieuwing, uitbreiding, herstructurering, reorganisatie en inkrimping van de ambtelijke organisatie, de gemeentelijke huisvesting, het gemeentelijk materieel en de gemeentelijke automatiseringssystemen.

Titel 4. Financiële organisatie en administratie

Artikel 19 *Administratie*

1. De administratie is zodanig van opzet en werking, dat zij in ieder geval dienstbaar is voor:
 - a. het sturen en het beheersen van activiteiten en processen in de Regio Zuid-Holland Zuid als geheel en in de sectoren of subregio's;
 - b. het verstrekken van informatie over ontwikkelingen in de omvang van activa met economisch nut, activa met maatschappelijk nut, voorraden, vorderingen en schulden, enzovoorts.;
 - c. het verschaffen van informatie aan de budgethouders en voor het maken van kostencalculaties;
 - d. het bevorderen van de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het gevoerde bestuur in relatie tot de gestelde beleidsdoelen, de begroting en ter zake geldende wet- en regelgeving;
 - e. het afleggen van verantwoording over de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het gevoerde bestuur in relatie tot de gestelde beleidsdoelen, de begroting en ter zake geldende wet- en regelgeving;
 - f. de controle van de registratie van gegevens als zodanig en van de daaraan ontleende informatie alsmede voor de controle op de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het gevoerde bestuur in relatie tot de gestelde beleidsdoelen.

Artikel 20 *Financiële administratie*

Het dagelijks bestuur draagt er zorg voor dat:

- a. de inrichting en de werking van de financiële administratie voldoet aan het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten en andere relevante wet- en regelgeving;
- b. de vereiste informatie verstrekt wordt aan het rijk, de provincie en de Europese Unie, alsmede aan andere instellingen die specifieke verantwoordingsverplichtingen opleggen aan gemeenten of gemeenschappelijke regelingen.

Artikel 21 *Financiële organisatie*

Het dagelijks bestuur draagt de zorg voor en legt (in een besluit) vast:

- a. een eenduidige indeling van de regionale organisatie en een eenduidig toewijzing van de regionale taken aan de sectoren of subregio's;
- b. een adequate scheiding van taken, functies, bevoegdheden, verantwoordelijkheden, zodat aan de eisen van interne controle wordt voldaan en de betrouwbaarheid van de verstrekte informatie aan beleids- en beheersorganen is gewaarborgd;
- c. de verlening van mandaten en volmachten voor het aangaan van verplichtingen ten laste van de toegekende budgetten en investeringskredieten;
- d. de regels voor de opdrachtverlening en de verrekening van leveringen tussen de sectoren of subregio's van de Regio;
- e. de te maken afspraken met de sectoren of subregio's over de te leveren prestaties, de daarvoor beschikbare middelen en de wijze en frequentie van rapportage over de voortgang van de activiteiten en uitputting van middelen;
- f. de regels voor de verlening van décharge over het gevoerde beheer van de sectoren of subregio's.

Artikel 22 *Aanbesteding en inkoop*

Het dagelijks bestuur draagt zorg voor en legt (in een besluit) vast de interne regels (protocol) voor de inkoop en aanbesteding van werken en diensten. De regels waarborgen dat wordt gehandeld in overeenstemming met de regels terzake van de Europese Unie.

Titel 5. Slotbepalingen

Artikel 23 *Inwerkingtreding en intrekking Financiële verordening 2004*

Deze verordening treedt in werking onder gelijktijdige intrekking van de Financiële verordening 2004 d.d. 18 februari 2004, zodra de door het dagelijks bestuur in te stellen Organisatieregeling van kracht wordt.

Artikel 24 *Citeertitel*

Deze verordening kan worden aangehaald onder de naam “Financiële verordening Regio Zuid-Holland Zuid 2005”.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van het algemeen bestuur van 4 maart 2005,

De secretaris

De voorzitter

C.H.A.J. van Netten

R.J.G. Bandell